

Briuselis, 2016 03 11
SWD(2016) 56 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemonės, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1967/2006, (EB) Nr. 1098/2007 bei (EB) Nr. 1224/2009, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1343/2011 bei (ES) Nr. 1380/2013 ir panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 894/97, (EB) Nr. 850/98, (EB) Nr. 2549/2000, (EB) Nr. 254/2002, (EB) Nr. 812/2004 bei (EB) Nr. 2187/2005

{COM(2016) 134 final}
{SWD(2016) 57 final}

Už šią ataskaitą atsakingos tik ją rengusios Komisijos tarnybos. Iš jos negalima spręsti, koks bus galutinis Komisijos sprendimas.

Santraukos lentelė
Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų organizmų apsaugos taikant technines priemones poveikio vertinimas
A. Veiksmų poreikis
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Dabartinė techninių priemonių sistema (31 reglamentas) nebėra tinkama naujosios BŽP tvarumo tikslams pasiekti. Kalbant konkrečiai, dabartinės priemonės galima apibūdinti taip: – jos grindžiamos neigiamomis, daugiausia prievartinėmis paskatomis, įgyvendinamomis taikant valdymo sistemą, grindžiamą principu „iš viršaus į apačią“, ir taip tarp suinteresuotųjų subjektų plinta nepasitikėjimas, nes priemonės laikomos neteisingomis ir todėl jų nesilaikoma; – neįmanoma įvertinti jų poveikio BŽP išsaugojimo tikslų įgyvendinimui; – jų yra labai daug ir jos pernelyg sudėtingos, todėl sunkiau užtikrinti jų laikymąsi ir kontrolę; – jomis kontroliuojama per daug žvejybos veiklos aspektų, todėl mažėja sektoriaus pasitikėjimas priemonėmis; – jomis nepakankamai skatinama atrankioji žvejyba, jeigu už laimikio išmetimą, pažeidžiamų rūšių gyvūnų sugavimą arba neigiamą poveikį jūros dugnui nereikia mokėti; ir – jos yra nepakankamai optimalios, kad būtų pasiekti platesnio masto aplinkos apsaugos ir ekologinės politikos tikslai. Didžiausią įtaką tai turi žvejybos sektoriui (kurį sudaro apie 82 000 laivų ir kuriame darbo jėga sudaro 98 500 etato ekvivalentų).
Ko siekiama šia iniciatyva?
Šia iniciatyva siekiama: (1) optimaliau naudoti technines priemones siekiant pagrindinių naujosios BŽP, įsigaliojusios 2014 m. sausio 1 d., tikslų; (2) užtikrinti techninėms priemonėms pritaikyti reikalingą lankstumą, skatinant laikytis regionalizavimo požiūrio (atitinkančio ES teisės aktuose nustatytus tikslus); (3) supaprastinti dabartinės taisyklės pagal Komisijos reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT). Dabartinės taisyklės yra pernelyg sudėtingos ir jų vykdymą sunku užtikrinti, o jas supaprastinus sumažės administracinės išlaidos ir našta. Šia iniciatyva taip pat atsižvelgiama į poreikį supaprastinti ankstesniame Komisijos komunikate dėl BŽP įgyvendinimo apibrėžtas technines priemones.
Kokia yra ES lygmeniu vykdomų veiksmų pridėtinė vertė?
Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3 straipsnio 1 dalies d punktą nuostatos dėl jūrų biologinių išteklių išsaugojimo priklauso išimtinai ES kompetencijai. Todėl subsidarumo principas šioms nuostatomis netaikomas. Tačiau šio pasiūlymo pagrindas yra regionalizavimo koncepcija, pagal kurią valstybės narės turėtų, rengiant ir įgyvendinant išsaugojimo priemones, bendradarbiauti regioniniu lygmeniu.
B. Sprendimai
Kokios su teisės aktų leidimu susijusios ir nesusijusios politikos galimybės yra apsvarstytos? Ar yra tinkamiausia galimybė? Kodėl?
Pagal pirminį scenarijų lieka galioti esamas 31 reglamentas. 1 galimybė. Konsolidavimas – naujas ribotos taikymo srities reglamentas, kuriuo viename reglamente būtų sujungtos ir įtvirtintos bendros taisyklės, o esamuose reglamentuose liktų konkrečioms regionams taikomos taisyklės. Regionalizavimas būtų vykdomas, jeigu ir kai valstybės narės pateiktų bendras rekomendacijas dėl daugiamečių planų. 2 galimybė. Pagrindų požiūris – pagrindų reglamentas, kuriame nustatytos bendrosios nuostatos bei atitinkami standartai, bendrosios taisyklės bei techninės nuostatos ir nustatytojius rezultatus atitinkantys pirminiai standartai (pagal regionus), kurie, vykdant regionalizavimą, būtų taikomi kaip numatytosios priemonės. Tikslus atitinkantys pirminiai standartai ir numatytosios techninės priemonės būtų taikomos nebent ir tol, kol būtų parengtos ir į Sąjungos teisę įtrauktos regioninio lygmens priemonės. Papildoma galimybė (2.1) yra pagrindų reglamentas be apibrėžtų pirminių standartų. 3 galimybė. Esamų taisyklių panaikinimas – daugumos esamų reglamentų (išskyrus esmines gamtos

išsaugojimo priemonės) panaikinimas. Ilgalaikėje perspektyvoje reikalingos techninės priemonės būtų rengiamos regioniniu lygmeniu pagal daugiamečius planus. Pagal šią galimybę daroma prielaida, kad įpareigojimas iškrauti visą laimikį pats savaime yra į rezultatus orientuota priemonė ir jo laikantis bus užtikrinta tausė žuvininkystė.

2 galimybė labiausiai atitinka nustatytus tikslus ir ją tam tikru mastu užtikrinama, kad, plėtojant regionalizavimo politiką, būtų toliau įgyvendinami išsaugojimo tikslai.

Kas kuriai galimybei pritaria?

Nė vienas iš suinteresuotųjų subjektų pasilikimo prie pirminio scenarijaus nelaikė priimtiniu variantu.

1 galimybė iš pagrindinių suinteresuotųjų subjektų sulaukė labai mažai paramos.

2 galimybei pritarė kai kurie žvejybos sektoriaus atstovai, valstybės narės ir nevyriausybinių organizacijų. Tarp suinteresuotųjų subjektų buvo skirtingų nuomonių dėl pagrindų reglamento turinio. Žvejybos sektorius pasisakė už pagrindų reglamentą be pirminių standartų (2.1 papildoma galimybė), bet valstybės narės, nevyriausybinių organizacijų ir kai kurios patariamąsios tarybos tam nepritarė.

3 galimybei pritarė tam tikros žvejybos sektoriaus dalys, tačiau ją atmetė valstybės narės, nevyriausybinių organizacijų ir kitos žvejybos sektoriaus dalys, laikiusios ją labai rizikinga strategija.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokia yra tinkamiausios galimybės teikiama nauda (jeigu yra, arba pagrindinių galimybių teikiama nauda)?

Ekonominis poveikis būtų teigiamas, nes, laikantis pagrindų požiūrio, būtų skatinamas regionalizavimas ir taip padedama užtikrinti, kad visi ištekliai būtų žvejojami neviršijant didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio, kad sumažėtų nepageidaujamas laimikis ir būtų pasiekta gera aplinkos būklė pagal Jūrų strategijos pagrindų direktyvą. Dėl to padidėtų žvejybos galimybės ir iš didesnių bei vertingesnių žuvų iškrovimo gaunamos pajamos (apie 10–40 proc.). Ilgainiui padėtis nuolat gerėtų.

Pagal šią galimybę užimtumo lygis greitai stabilizuotųsi, taip pat yra galimybė, kad užimtumas didėtų. Užtikrinus žvejybą neviršijant didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio, žvejybos galimybės padidės (bent 20 proc. iki 2020 m.). Joms taip padidėjus, žvejybos sektoriuje gali būti sukurta naujų darbo vietų. Žvejojant tvarius išteklius, taip pat padidėtų pajamos ir darbo užmokestis, taigi ir darbo patrauklumas. Vykdam taurią žvejybą, vidutinis darbo užmokestis beveik padvigubėtų.

Poveikis aplinkai būtų teigiamas. Laikantis pagrindų požiūrio, būtų užtikrinta, kad regionalizavimo procesas vyktų sklandžiai ir kad nekiltų pavojus BŽP aplinkos tvarumo tikslų įgyvendinimui. Ilgainiui tai būtų naudinga žuvų ištekliams ir būtų užtikrinta geresnė pažeidžiamų rūšių ir buveinių apsauga.

Kokios yra su tinkamiausia galimybe susijusios išlaidos (jeigu yra, arba su pagrindinėmis galimybėmis susijusios išlaidos)?

Kaip aprašyta toliau, valstybės narės ir patariamąsios tarybos, kaip pagrindiniai suinteresuotieji subjektai, patirs tam tikrų su perėjimu prie regionalizavimo susijusių išlaidų. Kitos išlaidos būtų tinkamos finansuoti iš Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF).

Koks yra poveikis verslui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir labai mažoms įmonėms?

Administracinės išlaidos ir našta sumažėtų, nes dabartiniai reglamentai būtų nedelsiant supaprastinti, o per patariamąsias tarybas žvejybos sektoriui ateityje būtų suteiktas didesnis vaidmuo rengiant technines priemones. Be to, ilgainiui, jeigu būtų pereita prie rezultatais grindžiamos sistemos, techninės taisyklės būtų dar labiau supaprastintos, nors tai ir reiškia, kad prievolė įrodyti būtų perkelta žvejybos sektoriui.

Ar bus labai paveikti nacionaliniai biudžetai ir administravimo institucijos?

Pereinant prie regionalizavimo, padidės nacionalinių administravimo institucijų išlaidos (apie 80 000–120 000 EUR), susijusios su bendro daugiamečio plano rengimu. Ne visos šios išlaidos yra tiesiogiai susijusios su techninėmis priemonėmis, kurios sudaro tik dalį tokių planų. Didžioji dalis šių išlaidų būtų sutelkta pradiniam etape, rengiant šiuos planus. Trumpuoju laikotarpiu dėl supaprastinimo kontrolės išlaidos sumažės, nors tam tikros papildomos išlaidos bus susijusios su įpareigojimu iškrauti visą laimikį. Ilgainiui kontrolės išlaidos turėtų gerokai sumažėti, ypač jeigu, sumažėjus poreikiui užtikrinti griežtų taisyklių vykdymą jūroje, regionai pereis prie rezultatais pagrįsto valdymo. Šiuo metu techninių priemonių vykdymo jūroje užtikrinimo išlaidos yra labai didelės.

Ar bus kitokio reikšmingo poveikio?

Laikantis minėto požiūrio, struktūra supaprastinama: vienu reglamentu bus pakeisti šeši reglamentai, iš dalies

pakeisti trys reglamentai ir panaikinta dešimt Komisijos reglamentų. Taip sudaromos sąlygos tiesiogiai vykdyti regionalizavimą pagal BŽP nuostatas.

D. Tolesnė veikla.

Kada politika bus peržiūréta?

Baigiamasis vertinimas turėtų būti atliktas iki 2020 m., kai jau turėtų būti visapusiškai taikomas įpareigojimas iškrauti visą laimikį, užtikrinta visų išteklių žvejyba neviršijant didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio, o jūrų ekosistemose pasiekta gera aplinkos būklė. Šio vertinimo rezultatais bus tiesiogiai remiamasi atliekant BŽP vertinimą atgaline data, kurį numatyta pradėti 2022 m.